

kuva: Teijo Toivonen

Syksyn kurssit ovat käynnistyneet

Teijo Toivonen

Espoon Kipparit ry järjestää jälleen kaikkien tasojen laivurikursseja osana Espoon Työväenopiston kurssitarjontaa. Syksyn kurssit alkoivat viikolla 36 ja 37/2012. Kurssit tähtäävät Suomen Navigaatioliiton 14.12.2012 järjestettäviin laivuritutkintoihin (avomeriläivuritutkinto 19.4.2013). Kaikille suunnitelluille kursseille saatiin riittävästi oppilaita ja rannikkokursseja lukuun ottamatta tulijoita oli enemmän kuin aloituspaikkoja!

Saaristokursseja käynnistyi kuusi, rannikkokursseja kaksi ja tähtitieteellisen merenkulun kurseja aikaisempien vuosien tapaan yksi. Opettajia kursseilla on kuusi ja oppilaita aloitti yhteensä 190. Onnea ja menestystä kaikille mukana oleville.

Seuraavat merenkulun kurssit alkavat ensi vuoden tammikuussa ja niille ilmoittautuminen jo kolmen kuukauden kuluttua, joulukuussa. Tulevasta kurssitarjonnasta kerrotaan lisää yhdistyksen nettisivuilla, kun suunnitelmat valmistuvat ja kurssipaikat vahvistetaan.

Vierailu Arandalla

Teksti: Kalervo Karppinen, Kuvat Teijo Toivonen

Syyskauden 2012 aluksi Espoon Kipparit tutustui merentutkimusalus Arandaan sen kotisatamassa Helsingin Hietalahdessa torstai-iltana 30.8.2012. Yhteensä 30 kipparia oli mukana tutustumiskäynnillä.

Aranda on Suomen ympäristökeskuksen merentutkimusalus. Sen tutkimusmatkat suuntautuvat nykyisin pääosin Itämerelle, mutta se on tehnyt aiemmin tutkimusmatkoja myös pohjoiselle Jäämerelle ja jopa Etelämannerta ympäröivälle merialueelle. Viimeisin kolmiviikkoinen matka suuntautui Bornholmiin ja sen aikana tutkittiin mm. Bornholmin altaalle upotettujen kemiallisten taisteluaineiden vaikutuksia merieliöstöön simpukoiden altistuskokeiden avulla.

Tutkimukset liittyvät kansalliseen ja kansainväliseen tieteelliseen merentutkimukseen ja Itämeren tilan seurantaan Suomen tekemien kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Uutena avauksena on tulossa lähiaikoina kalakantoihin liittyvät tutkimukset yhdessä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kanssa.

Isäntinäimme tutustumiskäynnillä toimivat Juha Flinkman ja Panu Hänninen. Juha on tullut monelle meistä tutuksi Itämeriaiheisista tv-ohjelmista. Panun tuntevat m/s Maijan kipparina käytännön navigointiharjoituksiin ja pimeäpurjehduksiin osallistuneet jäsenemme. Juha ja Panu hallinnoivat ja koordinoivat Arandan tutkimusmatkoja.

Kokoontuimme aluksi Arandan takakannelle, joka toimii työmaana ja pesupaikkana kun näytteitä kerätään sekä laitteita lasketaan mereen ja nostetaan sieltä ylös. Esimerkiksi aaltopoiju rakennetaan, puretaan ja pestään lennossa takakannella. Näkymiä hallitsee suuren ulottuvuuden omaava iso nosturi, josta käytetään nimitystä Armi. Aluksen perässä on kaksi A-puomia, joita käytetään tutkimus- ja mittalaitteiden vetämiseen. Muita näkyviä kohteita ovat aluksen työvene ja oranssivärinen MOB-vene. Aluksen sivussa on häkki ja sen

yhteydessä sähkövinssi. Veden läpinäkyvyyttä mitataan Secchi-levyllä. Itämeren sameus on lisääntynyt 70-luvulta lähtien.

Kannella on lisäksi kenttäestareiden varastokontti ja tilaa laboratoriokonteille. Aranda on rakenteeltaan puolimodulaarinen, sillä sisätiloissa on kiinteitä laboratorioita. Takakannen alla on peräruuma, josta voidaan nostaa tutkimuslaitteita kannelle saksinosturilla.

Arandan miehistöön kuuluu 12-13 henkilöä tutkijoiden määrästä riippuen. Aluksella on 24 tutkijapaikkaa. Laivalla voidaan tehdä merivedestä juomavettä ja jätevesiä varten on oma puhdistamo. Neljän viikon matkalta voidaan kerätä jätevedet myös talteen. Vapaa-ajan tiloissa on sauna merinäköalalla ja kuntosali. Tilavassa messissä kuulumme, että ruoka laivalla on hyvää ja sitä saa ympäri vuorokauden. Tutkija voi tehdä jopa 12 tunnin työvuoroja.

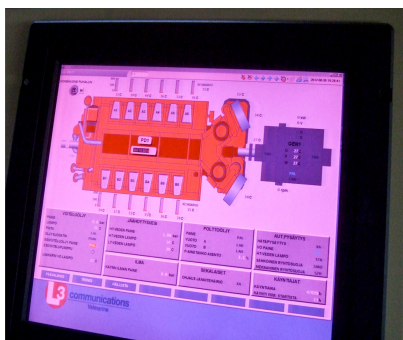
Tutkijat seuraavat mm. meren lämpötilaa, suolaisuutta, happipitoisuutta, ravinnetilannetta kerrostuneisuutta sekä haitallisten aineiden ja kasvi- ja eläinplanktonin muutoksia, sedimenttien rakennetta ja pohjaeläimistöä. Aluksella on monipuoliset laitteet näytteiden ottamista varten sekä oma kemianlaboratorio, ravinnelaboratorio, metallilaboratorio ja CTD-laboratorio näytteiden analysointia ja tutkimustiedon tallentamista varten.

Kuva: Janne Laaksonen

CTD-anturi mittaa veden suolaisuutta, lämpötilaa ja painetta. Mittaustulokset siirtyvät laskuvaijeria pitkin suoraan laivan tietokoneisiin. CTD/Rosette-näytteenottimen 12 modulia voidaan käynnistää tietokoneen näppäimistöltä ottamaan näyte vedestä halutuista syvyyksistä.

Aluksella on kaksi pääkonetta, joiden tehot ovat 1700 kW ja 1300 kW. Potkurikoneisto on diesel/sähköinen. Varsinaisen 2 m läpimittaisen säätölapapotkurin lisäksi on peräohjauspotkuri ja Azipod-tyyppinen keulapotkuri. Niiden avulla alus voidaan pitää tarkasti paikallaan mittauksia tehtäessä.

Lopuksi tutustuimme Arandan modernisoituun komentosiilaan. Navigointia varten on toimintavarmuuden vuoksi kahdennetut tutkat sekä ECDIS-, DGPS- ja AIS-laitteet ja kaksi hyrräkompassia. Hyllystä löytyy myös paperikarttoja ja magneetikompassikin on käytettävissä. Kunnan ruoria osa kippareista jäi kuitenkin kaipaamaan joystickien tilalle. Yhteydenpitoon on useita VHF-radioita, ilmailuradio ja satelliittiyhteydet.

Huoli Itämeren tilasta oli esillä isännille esittämässämme kysymyksissä. Tanskan kapeat salmet estävät veden vapaan virtaamisen Itämerelle. Salmien kautta tuleva vesi on suolaisempaa kuin Itämeren vesi ja makeaa vettä painavampaa. Suola kerrostuu meren pohjalle ja makea vesi sen päälle. Kerrokset sekoittuvat huonosti keskenään. Tämä aiheuttaa mereen happiongelman. Itämeren haavoittuvuutta lisää myös sen alttius rehevöitymiselle.

CEVNI –kurssi 9.-11.10.2012

Teijo Toivonen

Suomen Navigaatioliiton järjestelmän mukainen CEVNI-kurssi järjestetään jälleen tiistaina 9.10. ja torstaina 11.10.2012 Ruusutorpan koulussa Leppävaarassa. Kaksi iltaa kestävä kurssin päätteeksi suoritetaan CEVNI-tutkinto, jonka läpäisemisestä saa todistuksen.

Kurssilla opiskellaan Euroopan talouskomission määrittämät Euroopan sisävesisäädökset Todistuksen perusteella on oikeus kansainvälisen huviveneenkuljettajakirjan pätevyysmerkintään I, mikä oikeuttaa huviveneen kuljettamiseen Euroopan sisävesillä.

Ilmoittautuminen tapahtuu pääkaupunkiseudun kansalais- ja työväenopistojen yhteisen ILMONET-järjestelmän kautta tai puhelimitse Espoon kaupungin työväenopiston asiakaspalveluun.

Ihmisen suuntavaisto ja eksyminen

Erkki Lauho

Englantilaisen Royal Institute of Navigation -järjestöön kuuluva eläinten navigointiin erikoistunut ryhmä on usein käynyt korkeatasoista väittelyä vakavasta tutkimuksesta eläinten kyvystä navigoida. Nyt on pöydällä myös keskustelu ihmisen kyvystä navigoida ja kuinka homma ei aina ole niin suoraviivaista.

Tietysti tällaisen henkimaailman jutun tarkastelu lähtee ihmisten kokemusten kuulemisesta. Meillä kaikilla on varmasti usea eksymisen tuoma tahaton tai tahallinen ilon ja kauhun kokemus.

Etelänlomalla moottoritiellä on mukava ajaa oikeaan suuntaan. Mutta kun bensaa pitää käydä ostamassa lisää ja palataan moottoritielle, huomataan, että Aurinko ei enää paista päin naamaa vaan kuumasti takapenkkiäisten niskaan. Tuntuuko tutulta? Kääntyvätkö myös muuttolinnut takaisin pohjoiseen pienen lepoetken jälkeen?

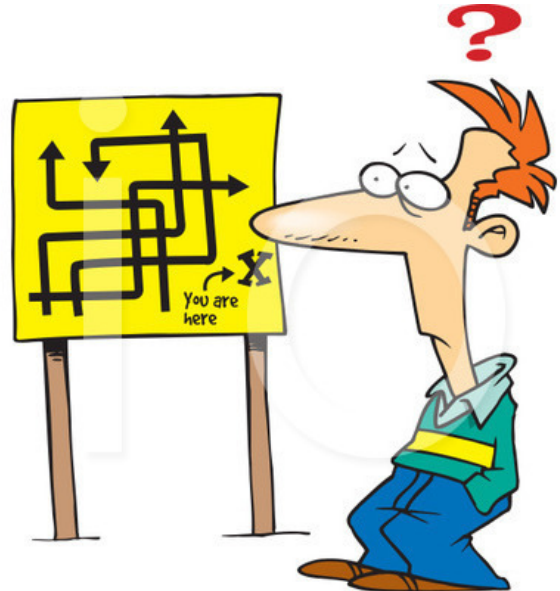
Mielestäni olen hyvä navigointitaidoissa ja ylpeä suuntavaistostani, mutta toiset kertovat minun oleva maantieteellisesti autistinen. Lapissa patikoidessa suuntaa ei kannata kysellä vastaantulijoilta, koska vain etelän turistit samoilevat tuntureilla. Luonto vie siellä usein miestä ja porojen tekemät tasaiset kulkureitit tuntuva kulkevan juuri haluamaamme suuntaa, kunnes muutaman tunnin kuluttua on palattu lähtökohtaan.

Maanteiden liikenneympyrät ovat varmoja aivojen sentrifugeja, jotka sinkauttavat autoilijan ihana sattumanvaraisesti uusille eksoottisille teollisuusalueille. Kävipä kerran junamatkalla oudosti. Yöllä junan saapuessa asemalle se teki laajan kierroksen kääntyäkseen takaisin paluusuuntaa. Ihmisten herätessä ja astuessa asemalle lähes kaikki paikkaa tuntemattomat lähtivät kävelemään laiturin väärään päähän kunnes virkailijat käänsivät porukkaa oikeaan suuntaan.

Kaveri kertoi: ”Eteläisellä pallonpuoliskolla, Australiassa harrastetaan suunnistusta aavikkomaratonella. Kello ja Aurinko ja tieto pohjoisesta auttavat laskemaan oikean juoksusuunnan. Kompassin seuraaminen hidastaa liikaa heidän matkantekoaan. Sama porukka tuli juoksemaan Saksaan ja kaikkia jouduttiin etsimään kissojen ja koirien kanssa ympäri metsiä. Onneksi kännykät olivat jo silloin yleisiä, vaikka paikkatietoa ei silloin vielä kännykkään tarjottukaan. Työn jälkeen lähdettiin porukalla oluelle. Muut lähtivät aina eri suuntaa samaan tuttuun oluttupaan. Etelä-Afrikassa tai Australiassa olisin ollut ensimmäisenä paikalla”.

Tässä pitää kai sanoa jotain eläinten pään suuntasolujärjestelmästä. Suuntasolut ovat kuin kompassi, jotka ovat valinnaisesti aktiivisia kun eläin on johonkin suuntaan. Joka hetki suuntasolut ovat tietoisia suunnasta ympäristöön nähden. Näitä soluja tutkimalla ihminen voi oppia paljon eläinten suunnistamisesta. On huomattu kuinka nopeasti solut reagoivat eläimen lähtiessä toiseen suuntaa.

Ihmisellä nämä solut tarttuvat johonkin maamerkkiin. Kaupungeissa paikat näyttävät samanlaisilta, jolloin tämä koukku irtoaa ja vaikka karttaa katsoisi kuinka, sitä lopulta luopuu ja kysyy neuvoa paikallisilta.

©Ron Leishman * illustrationsOf.com/1047105

Jäsenilta 26.9.2012 - Vene-elektroniikan huima kehitys

Teijo Toivonen

Nuottaniemessä 26.9.2012 klo 18:00 alkaen järjestettävässä jäsenillassa kuulemme Juha Liljeroosin mielenkiintoisen ja käytännön esimerkein maustetun luennon vene-elektroniikan valtavasta kehityksestä viime aikoina.

Vielä joitakin vuosia sitten monen veneen elektroniikka koostui suunnilleen nopeus- ja matkamittarista, kaikuvoimaimesta ja tuulimittarista. Nykyään vene on yhteydessä satelliittiin ja se voi olla täynnä antureita, joiden tiedot jalostetaan ja kootaan isoille näyttöruuduille. Kehitys etenee huimaa vauhtia ja uusia sovelluksia tulee tiheään tahtiin.

Tervetuloa mukaan, kahvitarjoilu. Osallistuminen ei vaadi ennakkoilmoittautumista.

Tutustumisretki Meriturvaan Lohjalle

Teijo Toivonen

Espoon Kipparit ry tekee 24.10.2012 tutustumisretken Meriturvaan Lohjalle. Ilmoittautuminen ekskursionille tapahtuu Kipparien nettisivuilla lokakuun alussa julkaistavalla lomakkeella. Mukaan mahtuu 25 ensimmäisenä ilmoittautunutta jäsentä. Osallistuminen on maksuton. Yhteiskuljetusta ei järjestetä. Tilaisuus alkaa osoitteessa: Meriturva, Rajapartiokaari 6, Lohja 24.10.2012 klo 17:30.

Meriturva on valtion oppilaitos, jonka toiminnan päämäärä on parantaa merenkulkijoiden ja muiden vesillä liikkujien turvallisuutta. Tavoitteena on tuottaa mahdollisimman aidontuntuinen, mutta kuitenkin turvallinen oppimisympäristö siten, että opiskelijat kohtaavat samoja haasteita kuin aidossakin ympäristössä. Lohjalla, Suomen suurimmassa sisäaltaassa sekä Ojamon pelastusvenetakilalla pelastautumista voidaan harjoitella aidontuntuissa, muunneltavissa olosuhteissa ympäri vuoden.

Kipparit Facebookissa

Espoon Kippareilla on parin kuukauden ajan ollut oma Facebook-sivu. Sosiaalisessa mediassa haluamme olla kertomassa huviveneilijöiden koulutuksesta ja turvallisuudesta. Sivuilla julkaistaan aktiivisesti kaikkea veneilyyn, navigointiin, lähimeriin ja merenkulkuun liittyvää aineistoa. Kipparien oma nettisivu säilyy ja sitä kehitetään yhdistyksen virallisena tiedotuskanavana, jäsenkirjeitä tullaan julkaisemaan entiseen malliin.

Käy tutustumassa, tykkäämässä ja osallistumassa: [facebook.com/EspoonKipparit](https://www.facebook.com/EspoonKipparit)

Lyökin pooki on jälleen entisessä loistossaan

Teksti ja kuvat: Janne Laaksonen

Lyökin Pooki vuonna 2004.

16,5 metrin korkuinen pooki oli aluksi väriltään valkoinen kuten tavallinen kummeli ja punavalkoruutuiseksi se maalattiin vasta 1800-luvun puolivälin jälkeen. Majakka on muurattu isoista maakivistä ja saarelta louhitusta graniitista; sen pyöreä katto on muurattu tiilistä ja päällystetty lyijylevyin. Alaosan halkaisija on 6,8 m ja yläosan 3,5 m. Rakennelmassa ei ole sen leveydestä huolimatta ainuttakaan huonetta, sillä 2,5 metriä paksut seinät vievät lähes kaiken tilan. Rakennuksen sisällä on vain ylös johtavat tikkaat sekä välitasanteet. Majakka on valaisematon mutta aikoinaan siellä on poltettu merkkitulua jolloin valo on tullut pookin huipussa olevista pienistä aukoista.

Aloitteen Lyökin pookin rakentamiseksi teki turkulainen valtiopäivämies Kristian Trapp Tukholman valtiopäivillä 1746 ja rakennuksen urakoi turkulainen laivanrakennusmestari Robert Fithie. Senaikaisissa oloissa erittäin komea ja näyttävä rakennus valmistui kesällä 1757. Löytyneestä rakennusohjeesta voidaan päätellä, että rakentamisessa käytettiin Utön hieman aiemmin valmistuneen majakan piirustuksia. Vuonna 2009 Museovirasto määritteli pookin sekä mantereella sijaitsevan Lyökin luotsiaseman valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Pooki on ollut vuodesta 2000 lähtien Ulkosaariyhdistys ry:n omistama. Yhdistyksen toiminnan yhtenä päämääränä onkin ollut saattaa tämä maamme vanhin tunnusmajakka takaisin arvoiseensa asuun. Vuonna 2007 Ulkosaariyhdistys rakennutti hankkimillaan varoilla pookin ympärille rakennustelineet ja vuonna 2008 lyijykatto uusittiin Museoviraston tuen turvin. Sen jälkeen työt olivat pysähdyksissä useita vuosia rahoituksen puuttumisen vuoksi ja pääsi uudelleen käyntiin vasta tämän vuoden heinäkuussa. Rahoituksen saaminen suurelle yleisölle tuntemattoman merimerkin pelastamiseksi ei ole ollut helppoa. Suomen Majakkaseuran ja Museoviraston näkyvä

Saaristomeren tunnusmajakoista eli pookeista suurin osa on rakennettu puusta. Vanhin ja samalla ainutlaatuisin on 250 vuotias Lyökin kivinen pooki. Vuonna 1757 valmistunut Lyökin pooki sijaitsee Uudenkaupungin saaristossa, ns. vanhan Pohjanmaan väylän ja Ruotsiin johtaneen meriväylän risteyksessä, aivan saariston uloimmassa reunassa (60° 56' N, 21° 08' E). Se on Orregrundin ohella ainoa eteläisen Suomen tunnusmajakka, jota ei hävitetty Suomen sodassa 1808-1809. Se on myös yksi harvoista merimerkeistä, joka on säästynyt merimerkkien järjestelmälliseltä tuhoamiselta myöhemmissäkin sodissa.

mukaantulo ja yhteensä 50 000 euron rahallinen tuki antoivat potkua hankkeelle, kertoi Ulkosaariyhdistyksen puheenjohtaja Sakari Lindström.

Kivien päälle aikoinaan tehty rappaus on suojannut pookia hyvin, mutta 1980-luvulla väärin tehty maalaus oli tehnyt vahinkoa ja majakan ulkokuori oli päässyt pahoin rapautumaan. Nyt kunnostuksessa käytetyt työmenetelmät sekä materiaalivalinnat tehtiin yhdessä Museoviraston kanssa. Aluksi vanha pinnoite poistettiin ja sen jälkeen ulkokuori sai uuden komean rappausten. Kunnostustyöt saatiin päätökseen elokuun puolivälissä ja kansainvälisenä majakkapäivänä 18.8. pooki esittäytyi vierailijoille komeassa uudistetussa asussaan.

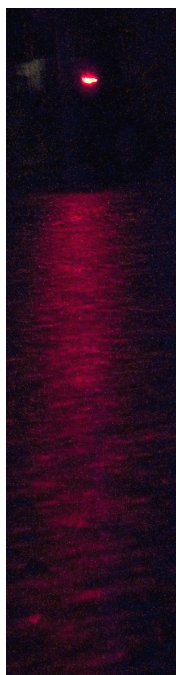

Suomen Majakkaseura jatkaa varojen keräämistä Pookin hyväksi ja myy esimerkiksi T-paitoja joita voi ostaa Majakkaseuran nettisivuilta www.majakkaseura.fi

Pimeäpurjehdusharjoitus

Teijo Toivonen

Espoon Kipparit ry tarjoaa jälleen jäsenilleen mahdollisuuden saada käytännön tuntumaa pimeässä tapahtuvaan vesillä liikkumiseen. Järjestämme lokakuun lopulla Helsingin edustalla pimeäpurjehduksen. Purjehduksen aikana harjoitellaan muun muassa reittisuunnittelua, tähytämistä ja paikanmäärittystä Espeen Kipparien merenkulun opettajien johdolla.

Sukeltajat ry:n m/s Maija aluksella lauantaina 27.10. järjestettävä harjoitus alkaa klo 18.00 ja päättyy klo 23.00 mennessä. Lähtö- ja paluusatamana on Herttoniemen laivalahden laituri, jossa kokoonnutaan klo 17.30.

Ilmoittautuneille lähetetään ohjeita tarkempaa tietoa ennen purjehdusta.

Tilaisuus soveltuu hyvin laivurikurssinsa äskettäin päättäneille ja syksyn kurssien oppilaille. Sitova ilmoittautuminen tapahtuu myöhemmin julkaistavalla nettilomakkeella.

Kuva: Sukeltajat ry

Pidä yhteystietosi ajan tasalla

Muista pitää sähköposti- ja osoitetietosi ajan tasalla. Muutokset voit tehdä käyttämällä nettisivulta löytyviä lomakkeita (Info → Jäsentietolomakkeet).

Jos et vielä ole sähköpostitiedotteiden jakelulistalla, käy ilmoittamassa osoitteesi, niin saat ajankohtaisia tiedotteita jäsenkirjeiden lisäksi. Niin ja huomasithan että vastaanottamalla jäsenkirjeet vain sähköisesti säästät myös luontoa.

Muista lähettää viikon kuvia nettisivuille

Espeen Kipparien nettisivuilla on kymmenen vuotta julkaistu jäsenten ottamia, veneily- ja meriaiheisia valokuvia. Vuosittain näistä viikon kuvista äänestetään vuoden kuva, jonka ottaja palkitaan kevätkokouksessa. Tänä vuonna kuvia on tullut kiitettävän runsaasti, mutta sinun täysosumasi tai tunnelmalatauksesi mahtuu varmasti mukaan! Selaile kamerasi muistikorttia ja lähetä onnistunut otos julkaistavaksi muidenkin iloksi Kipparien viikon kuvana. Ohjeet ja lähetyslomake löytyy nettisivuilta.

Hyviä veneilykelejä syksyyn toivoo
johtokunta